

SAYI:46 | AYLIK EDEBİYAT KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ | HAZİRAN 2024

KÜPEŞTE

K A L E M E V E K İ T A B A T U T U N A N L A R A

K Ü P E Ş T E

Kaleme ve Kitaba Tutunanlara

BAŞLARKEN

İki pencere arasında yaşıyor insan fâni ömrünü. Doğarken merak ve heyecanla açtığı kanadı; vedâ etmenin hüznü ya da Sevgili'ye kavuşmanın sevinciyle kapatıyor bu dünyadan göçerken. Hayatta kaldığı sayılı zamanda da daha birçok pencereyle muhatap oluyor. Bilgiye açıkça başkalarının penceresinden bakmayı öğreniyor. Saygı duyuyor hangi renkten, şekilden olursa olsun. Bazen de hayallerinde yaşıyor. Esaretinden, mahkumiyetinden kurtulduğunda özgürce bakabileceği pencereleri.

Küpeşte dergide bu ay hem gerçek hem bir metafor olarak pencereleri konu aldık sayfalarımıza. Her birimiz farklı pencerelerden selâmlıyoruz siz kıymetli okurlarımızı.

Bir ritüel hâline gelen Filistin duamızı da yineliyoruz: Gazze' de dokuz aydır devam eden soykırımın bir an önce artık bitmesini, Gazzeli kardeşlerimizin özgürce evlerinin pencerelerinden dünyaya bakmalarını yürekten diliyoruz.

Gelecek sayıda, sağlıkla ve güzel haberlerle buluşabilmek umuduyla. Keyifli okumalar.

Hanife Artar Yalçın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Hanife Artar Yalçın

YAZI İŞLERİ SORUMLUSU

Reyhan Karakabak Yılmaz

EDİTÖRLER

Demet Yıldız

Reyhan Karakabak Yılmaz

Esmâ Beyza Güleç

Hanife Artar Yalçın

YAZARLAR

Esmâ Beyza Güleç

Demet Yıldız

Serpil Özlem Uçar

Reyhan Karakabak Yılmaz

Hanife Artar Yalçın

Mehmet Reşat Aslan

Ezgi Ateş Toprak

Rıfat Zengin

MİSAFİR YAZARLAR

Emine Ölçer

Serpil Toprak

Fatma Güvendeci

Zöhre Baytekin

GRAFİK VE MİZANPAJ

Fatma Zehra Boyalı

Fatma Nur Özdemir

SOSYAL MEDYA

Hanife Artar Yalçın

Serpil Özlem Uçar

Dergimizde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

HİÇ KALMADIN KI

Görkemine kapıldığım, maviliğine süzüldüğüm ışık neredesin
Bakıyorum da ne izin kalmış ne de hayalin
Oysaki camların buğusuna yazmıştım adını...
Seslendim uzaklara, perdesi katılaştırmış isli camlara
Yazıyorum seni göğün en tenha kuytusuna
Sarıp sarmalıyorum görünmez tüllerin arasına
Belki bir kuş konar da alıp götürür gözlerinin karasına
Seyrediyorum hayalini, sevda ülkemin hasret penceresinden,
Perdesi aralanır da kokunu zikreder bülbüller,
Selama dursun kuşlar, kelebekler,
Kederine yandım yürüdüğün taşın, toprağın,
Dokunduğün her saç telinin, dudaklarında sakladığın sessiz çığlıkların,
Kirpiğine değen toz zerresinin, içine çektiğin en derin nefesinin...
Koşar adım gidiyorsun benden
Dikenleri filizlenmiş aşk bahçemden
Oysa yeşerttim karanlığın siyahını
Su misali akıp gitti tellerle örülü tahtımdan
Güneşi taşıdım kaskatı kesilmiş buz duvarlara
Penceresi buğulu hayalsiz ülkelere
Heybemde biriktirdim seni, sensizliği
Saçtım kimsesizliği halsiz pencere kenarlarına
Çatısını kurdum, kapısını diktim,
Gel!
Üşüyorum!
Ört gönül penceremi

EMİNE ÖLÇER

İHLAL VE İHMAL

İhlal:

Farklı bir pencereden
Dışarı bakmak,
Çok da mühim bir mesele değil

İhmal:

Farklı bir pencereye
Dışarıdan bakmak,
Çok mühim bir mesele

Mehmet Reşat Aslan

YAKARIŞ

Bir haykırış, yakarış, ruhumun feveran etmesi... İçimin bitmeyen yangınlarını senden başka bilen, duyan yok Allah'ım... Sana da kelimelerimin dili dönmüyor anlatmaya... Ne olur, nasıl olur bilmeden yaşıyorum işte, kendini suyun üzerine bırakmış saman çöpü gibi nereye gittiğini bilmeden. "İçindeki karmaşık duygular ne olacak," korkusuyla ve olacak olanların da çok umurunda olmayışıyla öylesine bir bırakmışlık...

İnsanın kendini tanıyamadığı, anlayamadığı, adını koyamadığı yerdeyim; her şeyi yapmak isteyip hiçbir şeye gücünün yetmediğini anladığı çaresizlikteyim.

Ne bırakmak kolay ne bırakmamak; ne istediğini bilemeyen ne yapacağını bilemeyen ben.

Kendime, nefsiye bu kadar zulmü reva görmeme sebep olan ne ki Rabbim?

Şairin dediği gibi "Sana zorsa bırak yanayım, kolaysa esirgeme."

Sanki kocaman bir boşluk dolusu acıyla baş baş başayım, ne ümitli ne ümitsiz araftayım.

Kendime olan ümidim bitti. Senin bana olan ümidindir sığındığım Rabbim. Ve senden yarattığını zayi etmemeni temenni ediyorum. Kalemler, kelimeler nakıs kalsa da söylemek istediklerime, sadece bir pencere içimin cehennemine...

Ateşlerden gül açtır Rabbim, yanan sadece İbrahim'in değil kulların da İbrahim değil ama sen hepimizin Rabbisin...

Bilmediğim yerden çıkan soru gibi kaldım hayat sınavında, her şeyi bilene sığındım tüm bilgisizliğimle.

Bilmek sendense öğret bilmemiz gerekenleri, bilemediklerimizden mesul etme bizi.

“Yaşamak suçu kaldı üstümüzde”* yaşayamadan biten hayatsız hayatlarımızla...

*İsmet Özel

Serpil TOPRAK

ŞAİRLİĞE AÇILAN PENCERE

"Pencere" Türk şiirinde işlenen büyülü sözcüklerden birisidir. "Kapı, duvar, ev, çatı" sözcükleri şiirimizde nasıl yer almışsa ve şairler için ilham kaynağı olmuşsa pencere de öyledir. Farsça kökenli bir sözcük olan pencere pancara/pancar پنجره/پنجره "evin aydınlanma veya hava deliği" anlamlarına gelmektedir. Şairler; ev, çatı, kapı, duvar, pencere gibi sözcükleri şiirlerinde işleyerek kim bilir belki de içlerindeki evlerini tamamlamışlardır. Sığınma ve kendini güvende hissetme yeri olan ev; ancak kapı, pencere, duvar, çatı ile mümkündür. Bu bütünsellik içinde pencerenin şiirlerde yer alması şaşırılmayacak bir şeydir.

Kimi zaman yitirilmiş bir gençliği simgeler pencere:

Hani benim gençliğim nerde
Bilyelerim topacım
Kiraz ağacı altında yırtılan gömleğim
Çaldılar çocukluğumu habersiz.

Penceresiz kaldım anne
Uçurtmam tellere takıldı
Hani benim gençliğim nerde? (Yusuf Hayaloğlu)

Kimi zaman pencere, yaşama sevincini anlatan bir sözcük olarak karşımıza çıkar:

Ne doğan güne hükmüm geçer,
Ne halden anlayan bulunur;
Ah aklımdan ölümüm geçer;
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

Ve gönül Tanrısına der ki:

- Pervam yok verdiğin elemden;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden! (Cahit Sıtkı TARANCI)

Kimi zaman da ayrılığa giden yoldur pencere:

Senin bu ellerinde ne var bilmiyorum göğe bakalım
Tuttukça güçleniyorum kalabalık oluyorum
Bu senin eski zaman gözlerin yalnız gibi ağaçlar gibi
Sularım ısınsın diye bakıyorum ısınyor
Seni aldım bu sunturlu yere getirdim
Sayısız pencerem vardı bir bir kapattım
Bana dönesin diye bir bir kapattım. (Turgut UYAR)

Bazen de çocuksu bir aşkın tezahürüdür buğulu camlarda.

Bir elim seni çizecek bütün pencerelere

Bir elim seni silecek.

Kalbim: Ebemkuşağı; günde bin kere

Senin için yeni baştan can kesilecek. (Yavuz Bülent BAKİLER)

Kimi zaman bir hayalidir şairin:

Pencereler

Kırk evin penceresi odama girdi

Ben oturdum birinin içine

Sarkıttım ayaklarımı bulutlara

Bahtiyarım diyebilirdim belki. (Nazım Hikmet)

Kimi zaman sevgilinin görüldüğü yerdir:

Açma pencereni perdeleri çek,

Mona Rosa seni görmemeliyim.

Bir bakışın ölmem için yetecek.

Anla Mona Rosa ben bir deliyim.

Açma pencereni perdeleri çek. (Sezai KARAKOÇ)

Kimi zaman bir kaçıştır dertlerden:

Uyu! Gözlerinde renksiz bir perde,

Bir parça uzaklaş kederlerinden.

Bir ruh gülümsüyor gibi derinden,

Mehtabın ördüğü saatler nerde?

Varsın bahçelerde rüzgar gezinsin,

Yağmur ince ince toprağa sinsin,

Bir başka alemde gelmiş gibisin,

Dalmış gözlerinle pencerelerde. (Ahmet Hamdi TANPINAR)

Kaynak: (<https://www.etimolojiturkce.com/kelime/pencere>)

Rıfat ZENGİN

MIŞ MIŞ MIŞ

Bir grup varmış,
Toplanmışlar güzel güzel.
Düşünmüşler çocukları.
Yıllaaar yıllaaar önce.
Yapıvermişler bir sözleşme,
Korunacakmış çocuklar,
Üzülmeceklermiş,
Dünyanın her yerinde çocuklar eşit olacakmış.
Gel zaman git zaman sözleşme harekete geçsin denilmiş.
HmMMM!
Yapıvermişler biraz güzellik.
Ama sonra bi bakmışlar ki,
Yo yo her çocuk eşit değil!
Bazıları daha eşit, deyip
Hoppp! Kendilerinden olanlara has çocuk gözüyle bakmışlar.
Eee!
Peki ya diğerleri?
Hayır hayır bizi ilgilendirmez onlar, demişler.
Sadece lafta kınar geçeriz sonra unutulur, demişler.
Yaşama hakkı, eğitim hakkı, sağlık hakkı, oyun hakkı, barınma hakkı
yalan mı oldu yani?
Hiç güleceğimiz yoktu!

Ya ne olacaktı, bu da kapitalist sistem içinde uydurulmuş günlerden biri işte.

Sadece onların çocukları çocukmuş!

Nasıl yani?

Çocuk dediğin dünyanın her yerinde aynı değil miydi?

Çocuğun bizimkisi, sizinkisi mi olurmuş?

Olurmuş efendim olurmuş...

Bu masal da her güzel laf gibi

Bir varmış “mış mış mış” larla burada bitivermiş.

Demet Yıldız

PENCEREDEN GELEN HAZİNE

Bir zamanlar; uzak diyarların en uzağında bir köy, köyün yüce dağının bağına yaslandığı en uzak köşesinde de bir ev varmış. Ahşap kokulu bir göz evde, tek penceresinden dünyayı seyreden bir kadın yaşarmış. Sabah serinliğinde dağa tırmanmak, çiğ taneleriyle ışıldayan diz boyu otların arasında yürümek, şarkılar söylerken bahar yağmuruyla ıslanmak istermiş ama ne mümkün! Penceresinden gördüğü güzelliklerin içine ayakları adım atamaz, herkes gibi konuşamazmış. Ah ne zormuş hayat onun için! Yine de kaderine küsmeden ömrünün çoğunu geçirdiği tek pencere odasında yaşar, gidermiş. Yaylaya koyunlarını çıkaran çobanları, düzlükte çelik çomak oynayan çocukları, geleni geçeni seyredermiş. Köy halkı da onu izlermiş merakla. Onlara garip gelen halleri varmış kadının. Herkesin bildiği sözlere benzemeyen sözleri, alışıldık melodilere benzemeyen tuhaf ezgileri, bir de görünmez kuklaları dans ettirir gibi hareket eden elleri... Merak, gerçeğin mayası gibidir. Olanı kendi halinde bırakmaz, kabartır da kabartır, bilirsiniz. Onun hakkında da onlarca inanılmaz hikâyeye, dilden dile dolaşmış. Sonunda köyün sınırlarını aşmış, önce tüccarların sonra kervancıların kulağına, derken sarayın en gözde makamlarını elde etmeye niyetli Muhafızbaşına kadar ulaşmış. Padişah; her akşam, duyulmadık bilinmedik hikâyeleri dinlemeyi pek severmiş. Muhafızbaşı, dinlediklerini bir an önce Padişah'a anlatmak için acele saraya dönmüş. Huzura varıp anlatmaya başlamış.

“Yüce Padişahım, anlatacaklarımın hepsi gerçek. Bizzat, gören köylülerin ağzından dinledim. Köyde penceresinin başında oturan kadının inanılmaz hazineleri olduğunu.” Padişah doğrulmuş “Yaa! Demek bizim hazinemizde olmayıp onda olan şeyler var diyorsun öyle mi?” Muhafızbaşı irkilmiş, ağzından çıkacak sözün Padişah’ı öfkelenmesi en son istediği şeymiş. “Haşa Padişahım! Sizin hazinenizin değerinin, eşsizliğinin üzerine çıkan duyulmamıştır. Ama bu kadın; efsunlarla, gizemli sözlerle bilinmedik hazineler toplarmış herkesin şahit olduğu. Eh, bunlar da onun değil sizin hazinenizde durmaya layıktır. Bu kadın her akşamüstü penceresine çıkar sonra değişik sözlerle şarkı söylermiş. Birden kovanlarına giden, her birinin ayağında minik altın ayakkabıları olan arılar, pencereye toplanırmış. Bir bir kadının önünden geçer, sonra bir tanesi altın ayakkabılarını onun avuçlarındaki ipek mendile bırakırmış. O da hemen altın ayakkabıyı sarıp sarmalayıp sandığına kilitlermiş.” Muhafızbaşı susup Padişahın ilgisini çekti mi diye, göz ucuyla bakmış el pençe divan dururken.

“Evet,” demiş Padişah “Hazinemde insanlar için altın ayakkabı çok var lâkin arılar için olanı hiç duymamıştım. Başka ne duydun devam et.” Muhafızbaşı içinden bir “Oh” deyip rahatlamış.

“Efendimiz, soğuk günlerin en dondurucu ayazında, yağmurlar hışımla yağarken herkes bir an önce evine koşar kapısını bacasını kapatırmış; koyununu, kuzusunu toplamaya uğraşmış. Kadın ise tam tersine, penceresi sonuna kadar açık, gökyüzüne doğru ellerini kaldırıp şekiller çizermiş.

Kadın ise tam tersine, penceresi sonuna kadar açık, gökyüzüne doğru ellerini kaldırıp şekiller çizermiş. Ve bir anda yağmur taneleri iri iri incilere dönüşür, avucuna dolmaya başlarmış. Hiçbiri diğerine benzemeyen büyüklükte pırıl pırıl inciler...

Onları da ipek mendile sarar sarmalar sandığına kilitlermiş.” Yine susup beklemiş. Padişah sakalını sıvazlamış. “En derin denizlerden çıkarılmış, türlü renkte incilerimiz var fakat gökyüzünden gelme inciler bizim hazinemizde bile yoktur. Bu nasıl iş böyle!” diye söylenmiş. Muhafızbaşı ellerini ovuşturmuş, terfi edeceği mevkiyi düşünmeye başlamış, gözleri ışıldamış. “Bununla kalsa iyi Sultanım, bir de gecenin karanlığından gelen, kızıl yakutlarla bezeli sorguç iğnesi var anlatılan. Köylülerin gün dönümü zamanında, gündüzün geceyi yenmesi şerefine yaktıkları büyük ateşi seyrederken yine tuhaf sözlü ezgilerinden biriyle seslenmiş ateşe ve ellerini her zamanki gibi dans ettirmiş boşlukta adeta. Sonra...” Duraklayıp yere kadar eğilmiş Muhafızbaşı ve alçak sesle “Asla saygısızlık etmek istemem efendim, ama ben de görenlerin yalancısıyım. Başınızdaki sorguç iğnesinden çok daha büyüğü alevlerin içinden yükselip kadının dizinin dibine düşüvermiş. Şöyle yumruk büyüklüğündeymiş. Tabii onu da alıp hemen sandığına saklamış.” Padişah farkında olmadan başındaki zebercet taşlı sorgucunu, eliyle yoklamış. Yerinde huzursuz kıpırdanmış. “Tamam yeter, yeter! Getir şu sandığı görelim bakalım anlatılanları.” Sonra da hızla kaftanının eteklerini toplayıp kütüphanesine gitmiş. Padişahın sadece hazinesinde değil kütüphanesinde de eşsiz mücevherlerle ilgili, yüzlerce yazma eser ve resimler varmış.

Hazineye olduğu kadar okuyup öğrenmeye de meraklıymış. İşgüzar Muhafızbaşı, bir tümen askerini toplayıp geceden yola çıkmış.

Sabah, kadının evini alt üst edip sandığı almışlar, hazinesinin geldiği penceresini de tahtalarla kapatıp mühürlemişler ki bir daha böyle bir şeye cüret edemesin. Karanlığa hapsettikleri zavallı kadını arkalarında bırakıp geldikleri gibi çekip gitmişler.

Ertesi akşam; sarayda toplanan kalabalığın huzurunda, sandık ortaya çıkarılmış. Bir kılıç darbesiyle, sandığın kapağını tutan küçük kilit kırılmış. İçinden çıkanlara heyecanla bakmış Padişah: Kumaş parçasının içinde birikmiş çiçek tozları, ıslak kalmış ve yer yer küf lekesi olmuş, sararmış bir mendil ve uçları yanmış irice bir çam kozalağı. Padişah öfkeyle sandığın içine tekrar bakılmasını istemiş, gizli bölmesi var mıdır diye, paramparça edilmiş tahta kutu. Kısa bir sessizlikten sonra Padişah'ın sesi gürlemiş yüksek tavanlı salonda. Muhafızbaşı, yaka paça zindana atılmış. Ortadaki çer çöp gibi görülen eşyalar, hemen toplanmış. Padişah; dışından Muhafızbaşına, içinden de kendine kızmış. “Koca ülkeyi yönetirsin de hırsına yenilirsin. Sen ki bu ülkenin padişahısın! Nasıl işi gücü bırakıp halkın arasında yayılmış bir söylentiyle meşgul olursun?” diye için için söylenmiş. Her zamanki gibi devlet meselelerine dalmış kısa bir süre sonra. Padişah devleti yönetmeye, Muhafızbaşı hak ettiği cezayı zindanda çekmeye devam ederken zavallı kadın unutulup gitmiş.

Köylüler evinin önünden gelip geçtikçe içleri acırmış ama padişah mührünü kırmaya cesaret edemezlermiş. Öyle korkmuşlar ki olanlardan, kapısını tıklatıp “Halin nicedir?” diyen tek tük insan çıkmış.

Kaderine küsmeyenler vazgeçmezler ve eninde sonunda bir çıkış yolu açılır kendilerine. Kadın da vazgeçmemiş, karanlıklar içinde kalmayı kabullenmemiş. Bu defa başka sözler dökülmüş dudaklarından, gözyaşları yanaklarından süzölmüş. Gözyaşlarıyla edilen duaya Yüce Yaradan kayıtsız kalır mı? Elbette yardımını yollamış. İki derviş -Zu ve Ze- çıkagelmişler. Köylülerin korku dolu bakışları arasında, dikkatle padişahın mührünü söküp heybelerine koymuşlar. Pencereyi sonuna kadar açmışlar. Tahtadan bir küçük sandık yapıp yanına koymuşlar, kadının hayır duasını almışlar. “Burada işimiz bitti,” deyip yollanmışlar saraya. Dervişlik sadece iyilik etmek değildir ki kötülüğe de engel olmaktır. Saraya varmışlar. Kütüphanede buldukları padişaha işin aslını astarını anlatmışlar. Padişah çok eskiden kendisini Korku Dağı’ndan kurtaran dervişleri gördüğü için sevinçten nutku tutulmuş. Dervişler anlattıkça o da başını yere eğip pişmanlıkla bu konuda kendine kızdığı şeyleri söylemiş usul usul. Epey bir zaman misafir etmiş sevgili dervişleri Zu ve Ze’yi. Bir mazlumun hayır duası, ömrünü iyiliğe adanmış iki derviş; hatalarını kabullenen, öğrenmeye hevesli bir padişahın olduğu bu masal tabii ki mutlu sonla bitmiş. O ülkedeki insanlar hırslarına esir olmadan huzurla yaşamışlar.

Esmâ Beyza Güleç

PENCEREDEN SIZAN SÖZCÜKLER

Tüketmekten imtina ettiğim kelimelerimi
Savurdum gökyüzüne yağmursuz bir gecede.
Canım yanmadı, üzülmedim, hafifledim.
Döngü bu ya! Geri gelecekti nasılsa sahibine
Çok geçmeden bir meczubun dilinde şiir oldu.
Galata'da, kahve yudumlayan sevgiliye ilânı aşk
Yeniyetme balıkçı, fırlattı oltasını dizelerimle denize
Methiyeler düzdü anneler, asker ocağındaki oğullarına
Ağladı kâfiyelerle yetmişlik nine
Geri gelmeyecek yıllarına...

Sözcüklerin uğramadığı kapı, köşe kalmadı
Satırların üzerini de örttü karanlık
Sabah ezanı, masa başı, A4 kâğıdı
Hediye kitap düştü birden aklıma
Yırttım paketi, öyküdür, dedim inşallah
Gökten kelimeler düşmüş yine, binlerce.
"Bazı Kaldıramadığım Yükler" ¹ nasibime.

1) Merve CAN, Bazı Kaldıramadığım Yükler, Dergâh Yayınları

Hanife YALÇIN

SANA

Süt çocuklarına alfabe diye
Adını öğreten bir kavim getirmiştim
Güzel söyleyenlerin lehçesinden
Bir buket misk kokulu

Yeni doğmuş ceylan yavrusunun
Gözlerindeki dünya merakını
Yağmur ormanları ve hiç görmediğim kanyonların
Düşümde yol alan telaşsız sularını

Duası bitince evine dönen
Yorgun çiftçinin tevekkülünden
Kara lastikli yarık tabanlarıyla
Güneş altında yağmur bekleyen

Gök gürültülü dağ yamaçlarında
Uyuyan çobanın itimadını
Acıya sabrımı, nimete şükürümü
Aynı yerden yaralanmaya istikrarımı

Sana yolcunun umudunu,
Bayram sofralarının şenliğini getirmiştim
Bir göç gibi zorlu ve uzun
Biçare ömrümün yorgunluğunu

Usulca tırmandığım sarp zirvelerden
Kendime mahcup bakışlarımı
Gururla yürüdüğüm iştahlı yollardan
Boynu bükük ağlamaklı dönüşlerimi

Nakışlı kalemleriyle kararlı hüznümün
Toplayıp hecesini, mısrasını
Geldiğimde almak için ilhamımı
Sana yarım kalmış bir şiir getirmiştin.

Serpil Özlem Uçar

KARA KAPLI HATIRALAR

Balkon penceresi önüne sıra sıra dizdiği çiçeklerini suladı. Farklı çeşitlerdeki sukulentlerini, kaktüslerini, pembe açelyasını, aloveralarını... Her birini dikerken yaşadıkları ayrı ayrı canlandı gözünde. Özellikle de kalın gövdeli kaktüsünün miniminnacıkken eve gelişi... Bu kaktüs yıllardır ona arkadaşlık ediyordu. Önce renkli küçük bir bardağa dikmişti onu. Evin içinde oradan oraya yer beğenmeye çalışmıştı ona. Yıllarca kaç saksı değiştirmişti Allah bilir. Bunları düşünürken içi geçti balkon sandalyesinin üzerinde. Kafasını pencere mermerine yasladı. Ne kadar süre öylece kaldığı bilinmez, ani ve acı haykıran telefonunun sesine uyandı. İrkilip sıçradı. Tıpkı yıllar önceki gibi bir korku sardı içini. "Bismillah!" diyerek doğruldu. Cep telefonunu aradı gözleri. Önünde duran masanın üzerindeki kahve fincanının yanına uzandı. Eline aldığı telefonun ekranındaki isimsiz numarayı gördü. Gece gece kimdi arayan? Açsa mıydı? Önemli olmasa bu saatte ararlar mıydı? Ya yine o geceki gibi bir haber duyarsa? Hiç duymasa daha mı iyiydi acaba? Bazen bilmek iyi gelmezdi bir şeyleri. Bunu da bilmese ne çıkardı ki... Birkaç saniyelik tereddütün ardından aramayı yanıtladı:

"Alo?"

"Alo! Gonca Atik'in annesiyle mi görüşüyorum?"

"Evet, benim. Yoksa..."

"Hanımefendi. Sakin olun lütfen. Kızınız bir kaza geçirdi. Hemen hastaneye gelmeniz gerekiyor."

"..."

"Hanımefendi orada mısınız? Alo?"

Titreyen bir sesle haberi veren polis, hıçkırık seslerini duyunca telefonu kapattı. Onlar için de zor olmalıydı kötü haberleri duyurmak. Kim böyle bir işi kolaylıkla yapabilirdi ki... O gece de böyle olmuştu. Bu kez arayan polis değil de annesiydi. Annesinin nereden haberi olduysa... "Sakin ol! Biz geliyoruz şimdi. Hazırlan," demişti eşinin kaza geçirdiğini söyledikten sonra. Gecenin o saatinde annesi şaka mı yapıyordu acaba? Öyle şey olur muydu? Eşi ölmüştü de onu mu kandırıyorlardı hastaneye kadar dirayetini kaybetmesin diye? Eşi... Eşi nereye gitmişti ki? O çocuğu uyutmak için yatak odasına girmiş, eşi de sokağın köşesindeki kahvehaneye çay içmeye gitmişti. Motor ne alakaydı? O geceyi şu an sanki daha dün yaşamış gibi hatırlıyordu. Ağlaması durulunca pijamalarını çıkarmasını, üstünü giyinip eşarbını bağlamasını... Motor kazası geçirdi, demişti annesi. Demek ki eşi kahvehaneye gitmekten vazgeçip motorla gezmeye çıkmıştı. Tuvalete de gitse fena olmazdı.

Neyle karşılaşacağını bilmiyordu ne de olsa. Biraz da klozetin üstünde ağladıktan sonra elini yüzünü yıkayıp yatak odasına geri dönmüştü. Çantasını hazırlamalıydı. Kimliğini, cüzdanını unutmasa iyi olurdu. Az sonra gelirlerdi. Asansör sesi duydu gibi gelince kapıya yönelmişti. Henüz gelmemişlerdi. Gece sessizliğinde tüm sesler duyuluyordu. Yan komşunun bebeğinin ağlayışları, alt komşunun televizyonunun sesi... Çoraplarını giymediğini fark edince kızının yanına geri dönmüştü. Yavrusuna sevgi ve hüzün karışımı bir bakış attıktan sonra çekmecedен sessizce bir çift çorap alıp yeniden koridora çıkmış, eli titreye titreye zor giymişti. Kulağı asansör sesinde dakikalarca beklemişti. Şimdi gelirler artık deyip ceketini sırtına geçirdiği sırada kapı tıklamıştı. Kızının yattığı yatağa son kez göz ucuyla bakıp kapıyı açmış, annesini karşısında görünce de biriktirdiği gözyaşlarını tutamayıp sessiz hıçkırıklarla dışarı akıtmıştı. "Korkma! Hayatta. Konuştuk kendisiyle az önce," demişti annesi de içi biraz olsun rahatlamıştı. Kendi aramaya korkmuştu; doktorlar kötü haber verir, diye. Hızlıca ayakkabılarını giyip çıkmıştı. Asansörde denk gelen, muhtemelen gece vardiyasına giden daha önce hiç tanışmadığı komşusuna başıyla selam vermişti gözlerini kaçırarak. Nasıl görünüyordu kim bilir. Çabuk adımlarla binadan çıkıp kardeşinin ve babasının beklediği arabaya binmişti.

Eski anıları kafasına hücum ettiği halde yatak odasına koştu. Kocası horul horul uyuyordu. Yıllar önce acil servise gidince eşinin yanına vardığı zaman tuttuğu gibi tuttu ellerini, sımsıkı. Ama bu kez kavuşma mutluluğundan değil, korkudan. Eşinin kafasının sol üst tarafındaki dikiş izleri hâlâ duruyordu. O bölgede saç çıkmamıştı bir daha. Acıdığından mı bilmem sol yanına hiç yatmamıştı o günden sonra. Şimdi de sağ yanına dönük vaziyette derin uykundaydı. Karısının seslenişini duymadı. Kadın birkaç kere sarstıktan sonra kendine gelen adam, ne olduğunu anlayamadı. Kadının ağladığını görünce korkuyla yerinden doğrulup ayaklandı. Karısı bir çırpıda olanları anlatınca alelacele evden çıkmışlardı. Kadının içinde bu kez kötü bir his vardı. Eşi konusunda şanslıydı, belki verilmiş sadakaları vardı ama kızı... Son yıllarda kızı için sadaka verip vermediğini hatırlayamadı. Kızı da inanç noktasında zayıf kalmıştı. Bu konuda vicdan azabı duyması için çok geç olduğunu fark edince ağlamasının şiddetini arttırdı. O kadar hızlı vardılar ki hastaneye, kadın binmesiyle inmesinin bir olduğunu sandı. İkinci kez böyle bir olay için acil kapısından giriyor olmak kalbini ağrıttı.

Feza Deniz ve Erkan, bekleyen hastaları rahatsız etmemek için duvar kenarına geçmiş kızın anne ve babasının gelmesini bekliyordu. Erkan, kızın annesine telefon etme yükünün ağırlığını hâlâ üstünden atamamıştı. Daha önce çok vaka görmüştü ama ilk defa bir anneye acılı bir haber veriyordu. Üstelik... Başkomiserinin çalan telefonuyla irkildi.

Feza Deniz,

“Ooo! Üstadım! Nasılsınız?”

“İyi diyelim, iyi olalım be oğlum. Sen nasılsın?”

“Ben de iş üzerindeyim amirim. Hayırdır? Sesiniz kötü geliyor! Yenge hanıma ya da yeğenime bir şey mi oldu yoksa?”

“Yok yok! Bize bir şey olmadı çok şükür ama ben bugün bir şey hatırladım. Kafamda soru işaretleri oluştu. Hani yıllar önce bir vakaya bakmıştık seninle birlikte. Sen o zaman benim yardımcımydın. Henüz reşit olmamış bir kızı bir adamı öldürmekten Çocuk İnfaz Kurumu’na yollamıştık. Olayı itiraf etmediği için ve delil yetersizliğinden suçlu bulunmuştu ama sürekli bana “Bu yaptığınız haksızlık!” deyip durmuştu. Hatırladın mı?”

“Hatırlar gibi oldum, evet. Adı Gökçe miydi? Göksu muydu?”

“Gonca! Gonca Atik”

“Gonca Atik mi?”

“Evet! O dosyayı tekrar açsak diyorum. O dosya ile ilgili yanlış karar verilmiş olabilir. Çok geç ama belki bir şeyleri düzeltebiliriz.”

“Amirim!”

“Efendim?”

“Dediğiniz gibi gerçekten geç olabilir.”

“Niye ki?”

“Biz şu an Gonca Atik’in kaldırıldığı hastanedeyiz. Kızın ailesinin gelmesini bekliyoruz.”

“Ne?”

Feza Deniz, yüzü kendisine ilk gördüğünden beri bir yerlerden tanıdık gelen kızın kim olduğunu bu sayede öğrendi. Başkomiser emeklisi Suat Bey, hayal kırıklığına uğradı. Hemen hastaneye geleceğini söyleyerek telefonu kapattı. O esnada Gonca’nın anne ve babası hastanenin acil servisine giriyorlardı. Feza Deniz, Erkan’ı dürttü ve karı kocanın yanına yolladı. Kendisi uzaktan onları izliyor, beden dili analizi yapıyordu. Dil yalan söylerdi ama beden profesyonel değilseniz asla yalan söylemezdi. Anne babanın olayla hiçbir ilgisinin olmadığı barizdi. Kızları için gerçekten kaygılıydılar. Belki biraz da pişmanlıklarından doğan bir vicdan azabıyla boğuşuyor gibiydiler. Zamanında yapılmayan bir ilgi yatırımının pişmanlığı... Başını pencereye çevirip bakışlarını dışarıdaki çocuk parkına kilitledi. Gonca ihmal edilmemiş bir çocuk olsaydı acaba her şey farklı olur muydu? Belki yıllar önce elini kana bulamamış, şu anda da bu kahrolası dava yüzünden canından olmamış olurdu. Erkan’ın yanına yaklaşan hemşirenin verdiği haberin ardından, Gonca’nın anne ve babasının haykırıışları acil koridorlarını çınlatırken gözlerini kapadı.

Evlat kaybetmek ne demek, o bilemezdi ama “Evladım olsa ancak bu kadar severdim!” diye değer verdiği kaç polisini şehitliğe göndermişti.

Heykeltıraş Albert György’nin “Melankoli” adı verilen heykelini hatırladı. Romen sanatçı, kaybının ardından yaşadığı acıyla başa çıkmaya çalışırken bu eseri yaratmıştı. Çok sevdiğimiz birini kaybettiğimizde hepimizin hissettiği büyük boşluğu ne de güzel anlatmıştı. Geçen vakada Erkan da amirinin şu zayıf kalbinde büyük bir boşluk yaratmayacak mıydı az kalsın? Allah korumuştur. O olay da hâlâ gizemini koruyordu. Bir türlü sakin bir an yakalayıp işin aslını astarını soramamıştı. Gözlerini Erkan’a çevirdi. Vicdanlı ve merhametli çocuktur. Yere çömelmiş, kafasını dizlerine gömmüş hıçkırarak kadının başucunda, her an yardım için hazır, bekliyordu. Çaktırmadan gözlerini silmeye çalışması için burktu. Çok sevdiği Hanife ablasının dediği gibi, “Tüm o boşluğa rağmen hayata devam edebilmeye çalışanları, içinde o boşlukla yaşayanlar anlardı.”

Adam, yüzünü duvara yaslamış sessiz sessiz gözyaşı akıtıyordu. O da bilmiyordu kızın başına bu işlerin neden ve nasıl geldiğini. Tıpkı yıllar önce kızının o izbe yerde ne işinin olduğunu bilmediği gibi. Tamam, anne baba her an çocuğunun peşinde olamazdı zaten bir dedektif gibi ama bu kadar da birbirinden habersiz olunması... İçi sıkıldı. Boğulacak gibi hissetmeye başladığı bu yerde nereye bakacağını bilemeyen Feza Deniz, bakışlarını ayaklarına yöneltti. “Her koyun kendi bacağından asılır.” sözü aklına geldi. Bu sözün tam bir palavra olduğunu düşündü. Öyle olsa bu kızın kendi başına açtığı dert bu anne babayı etkilemezdi ya da anne babanın ihmali kızı bu çukura sürüklemezdi. Saatlerce dikildiğinden, ayaklarının şişmeye başladığını ve ayakkabılarının sıkıldığını hissetti. Çocukken gittikleri piknik alanındaki bataklıkta kaybettiği terliğini hatırladı. 4 yaşına girmek üzereydi. Suyu çok severdi. Suyla oynamak için girdiği derenin dibinin battığını ne bilsindi. Adım atar atmaz ayakları saplanıp kalmıştı. Annesi ve annesinin arkadaşı koşarak gelmiş, onu kurtarmışlardı ama terlikler orada kalmıştı. Zühre Teyze’siyle annesi belki yarım saat terlik aramışlardı. Tekini bulmuşlar ama öbürünü bulamamışlardı. Tam pes ettikleri ve çaresiz kalıp eve geri dönmek zorunda kaldıklarını düşündükleri sırada Zühre Teyze’si son bir umutla tekrar dereye koşmuş ve işte o anda eliyle koymuş gibi terliğin öbür eşini bulmuştu. Kelebek etkisi denilen bir şey sahiden vardı. Bilinçli ya da bilinçsiz, uzaktaki insanların ya da yakındaki insanların... Herkes, herkesin hayatında bir etkiye sahipti olumlu ya da olumsuz.

Hemşireler, yarın otopsisini yapılacak olan Gonca'yı morga götürmeden önce anne ve babasına göstermişlerdi. Kızının üstüne kapanıp dakikalarca ağlayan kadını, kızından zor ayırmışlardı. Acaba kızı yaşarken de annesi sürekli sarılır mıydı ona? Onu sevdiğini söyler, okşar mıydı kızıl saçlarını? Babası gözlerinin içine bakıp sohbet eder miydi onunla akşamları? "Bir derdim var anne-baba? Üzerimdeki çamurları temizlememe yardım edin," diyebilseydi hâlâ nefes alıyor olur muydu Gonca?

Genç kız; beyaz çarşafı kapatılmış halde morgun yolunu tuttuktan kısa bir süre sonra Feza Deniz, karı kocanın yanına yaklaştı ve "Gelin biraz dışarıda konuşalım," diyerek onları bahçeye çıkardı. Kadının ağlamaktan göz pınarları kurumuş, babanın dizlerinde takat kalmamıştı. Erkan da çok solgun görünüyordu. Bahçedeki banka oturdular. Feza Deniz, söze girmeden önce düşüncelerini zihninde toparlamaya çalıştı. Yaklaşık 3 saat evvel, olay yerine vardıklarında Gonca hâlâ hayattaydı. Hastaneye ulaştıklarında doktorların ümidi kalmamıştı ve çok geçmeden de hayata gözlerini yummuştu. Belki de anne ve babası varmadan kısa bir süre önce... Saatine baktı.

"Kızınızın bu kadar geç bir saatte Silivri Kapı'da ne işi vardı."

"Komiserim, bize gece arkadaşında kalacağını söylemişti."

"Hangi arkadaşı?"

Annesi durakladı. Eşinin gözlerine baktı. Bunu nasıl bilmediklerine hayıflandı.

"Biz sormamışız Amirim."

"Siz kızınızla ilgili olan bir şey soruyor musunuz ki hiç?"

Herkes irkilerek arkasını döndü. Sorunun sahibi Emekli Suat Başkomiser yanlarına varmış, kim bilir kaç dakikadır onları dinliyordu.

"Sizi hatırlıyorum!" dedi Gonca'nın babası oturduğu yerden sertçe doğrularak. "Siz kızımızı hapse atan o şeref..."

"Hop hop hop! Ağır ol bakalım Halil Bey," diye sözünü kesti Erkan. Edepsizliğe hiç tahammül edemezdi. Sorguda bile nezaket kurallarını mümkün olduğunca aşmamaya çalışırdı. Böyle görmüştü Amiri Feza Deniz'den. Feza Deniz de Suat'tan. Kim ne derse desin, toplumu ancak nezaketin kurtaracağını düşünen bir avuç kalmış kimselerdendiler.

"O gün de sorduğum hiçbir soruya yanıt verememiştiniz. O zaman daha reşit bile değildi kızınız üstelik. Bu kadar başıboşluk nelere sebep oldu görüyorsunuz."

"Siz kızımızı yıllarca mahkûm etmişsiniz boş yere. Hâlâ neyi konuşuyorsunuz?"

“Beyefendi, benim sizinle ya da kızınızla bir derdim yoktu. Durduk yere hapse koymadık ya! Aksi kanıtlanamadığı için tüm deliller kızınızı gösteriyordu. Asıl kızınız öyle bir suça bulaşmadan önce siz neredeydiniz? Ya da şimdi? Şu anki vakanın neyle ilgili olduğunu bilmiyorum ama bu duruma gelene kadar neredeydiniz?”

“Kızımız ölmüş hâlâ bizi suçluyor ya! Sen artık çok oluyorsun ama!”

Erkan, Suat'ın üzerine yürüyen Halil Bey'i arkadan kavrayıp geri çekti. Feza Deniz de bir kız babası olarak duygularına yenik düşüp hassaslaşan Suat Amir'ini oradan uzaklaştırdı.

“Görüyorsun değil mi Feza Deniz, adam zamanında göstermediği ilginin neticesinde başına gelenlere üzülüp kendine kızacağına bana kızıyor. Kim küçük bir kızın yıllarca hapis yatmasını ister? Ben bu kadar kötü bir polis miydim?”

“Üstad, şu an duygusal davranıyorsun ve kendine haksızlık ediyorsun. O gün ben de senin yanındaydım ve yapabileceğin hiçbir şey yoktu. Ama o vakayı tekrar gözden geçireceğim senin için merak etme.”

“Hâlâ ‘Bu yaptığın haksızlık!’ cümlesi yankılanıyor kulaklarımda. Ben bilerek isteyerek bir haksızlık yapmadım. Feza Deniz, uyku uyuyamıyorum kaç gündür. Ne olur yardım et bana!”

“Elbette! Ben...”

Erkan panikle seslendi. “Amir'im, kadın bayıldı. Sedye! Sedye getirin!”

Acildeki güvenlik görevlileri hemen bir sedye getirip kadının içeri taşınmasında Halil ve Erkan'a yardım ettiler. Feza Deniz ve Suat bahçede kaldı.

“Oğlum, ben gidiyorum. Sanırım daha fazla burada kalmayı yaşlı kalbim kaldırmayacak. Bir şey bulursan beni ara.”

Feza Deniz, emekli başkomiser Suat'ı yolcu ettikten sonra bahçedeki boş banklardan birine oturdu. Tarihi Yarımada'da 5. yüzyılda inşa edilen kara surlarındaki kapılardan biri olan Silivrikapı'daki olay mahallini, zihninden geçirmeye başladı. Belgrad Kapı'sında, Selim'in cesedi bulunan yerden yürüyerek gelinebiliyordu ve 500 m kadar bir yürüyüş mesafesi vardı. Yaklaşık 560 yıl önce İstanbul'un fethinde büyük kahramanlıklar gösteren Rizeli İdris Pehlivan tarafından kullanılan ve "fethin sembolü", "yeniçerilerin alameti" olarak Silivrikapı'ya asılan gürz replikasının altında bulmuşlardı Gonca'yı. Sanki katil kendi fethini bu şekilde kutlar gibiydi.

Gonca, aldığı kesik kesik nefeslerle ambulans gelene kadar Feza Deniz'in zorlukla anlayabildiği bir kelimeyi tekrar edip durdu: "Mezar!" Acaba kapının civarındaki yatırlardan mı bahsediyordu yoksa Silivrikapı hipojesinden yani yeraltı mezar odasından mı? Yarın erkenden bir gidip baksalar iyi olacaktı. Olay yeri inceleme ekibi, yatırları ya da hipojeyi incelemeyi akıl edememiş veya gereksiz bulmuş olabilirlerdi.

Bu vakayla ilgili tüm cinayetleri tek tek düşündü. Şu ana kadar bütün cinayetler farklı kişiler tarafından işlenmiş olmasına rağmen hepsinin - Yavuz'un cinayeti hariç- Orhan'ın cesedinin üzerinde buldukları haritaya uygun olarak işlenmesi neyle açıklanabilirdi? Bir üst aklın olduğu belliydi ve bu aklın sahibi, adını henüz bilmedikleri, Yavuz ölene kadar birlikte kulübü yönettiği o kadın olmalıydı. O zaman bu demek oluyor ki tüm cinayetler bireysel intikam için işlenmiş olmasına rağmen o kadının yönlendirmesiyle yapılmış olmalıydı, Yavuz'un ölümü hariç. Yoksa bütün plan haritaya göre işlemezdi. Bu kadın, bir şekilde herkese kendini dost bildirmiş, her şeyden haberi olan ama arka planda tüm E.A.T. üyelerinden teker teker kurtulmayı planlayan ve bunu da gizlilikle, profesyonellikle, elini direkt olarak kana bulamadan yapan... Uygun kelimenin canı mı psikopat mı olduğunu seçmeye çalışırken yardımcısı Erkan geldi yanına.

"Orhan, Yavuz'u öldürmeseydi, Pandora'nın kutusu yeniden açılacaktı mıydı? Herkes yine de intikamını almak için cinayete mi başvuracaktı? Orhan bilmeden ölümün bulaşıcılığını mı yaydı ortaya?"

"Anlamadım Amir'im?"

"Boş ver! İçerde durumlar nasıl? Kadın kendine geldi mi?"

"Başkomiserim! Adamla kadın iyiler şu anda. Ama ikisi de ifade verecek durumda değiller. İfade işini yarın arkadaşlar halledecek. Zaten bir suçları ya da bir şey bildikleri yok."

"Tamam. O zaman burada yapacak bir işimiz kalmadı."

"Başkomiserim!"

Kısa bir duraklamanın ardından ikinci kez ciddi ve düşünceli bir tonda "Başkomiserim!" diyen Erkan'ın bir karın ağrısının olduğu belliydi. Acaba o geceye dair bir şeyler mi söyleyecekti? Delikanlının beti benzi atmaya başlamıştı. Bayılacak ya da kusacak gibiydi. Rüzgarla buluşacakları bir yere gitseler iyi olacaktı.

"Erkan, oğlum. Gel daha sakin bir yere gidip konuşalım."

Acil penceresinden içerisini son kez kontrol edip yola koyuldular. Feza Deniz'in ısrarlarına rağmen kendisi sürmekte inat eden Erkan, bembeyaz olmuş buz gibi elleri titreye titreye direksiyona geçti. Arabayı ıssız bir yere doğru sürüklüyordu ama Feza Deniz, "Nereye?" diye sormamıştı. Çünkü nereye olduğunu tahmin ediyordu. Sık çalılıklarla çevrili dar yolda ilerleyen arabanın minik ama sert dallarla çiziliyor olmasını ikisi de umursamadı.

"Her şey burada başlamıştı Amir'im. Polislerin geçenlerde beni bularak yeniden hayata döndürdükleri bu yerde."

Feza Deniz, polislerin Erkan'ın kendi canına kıymak için buraya geleceğini nasıl bildiklerini merak etti. Birisi ihbar etmediği ya da Erkan takip edilmediği sürece kuş uçmaz, kervan geçmez bir yerden polisin nasıl haberi olabilirdi? Üstelik öyle kritik bir anda yetişip kurtarmışlardı ki onu! Birinin Erkan'ı izliyor olduğunu düşünmeye başladı ama bunu dillendirmedi.

"Buraya yakın bir yere kampa gelmiştik arkadaşlarla. O da vardı. Birlikte yürüyüşe çıkmıştık baş başa ve ben ilk defa burada ona duygularımdan bahsetmişim."

Kenara arabayı park edip uçuruma vardıklarından beri Erkan, gözlerini sonsuz gibi gelen derinliğe dikmiş, anlatıyordu. Feza Deniz'in orada olduğunu unutmuş gibiydi.

"Bu uçurumun derinliği gibi derin sana olan duygularım, demiştim. Seni asla bırakmayacağım!"

"Sonra?"

"Aradan iki yıl geçti ve benim için bazı şeyler değişti. Yine aynı arkadaş grubuyla bu civara kampa geldiğimizde bizim için özel olan bu yeri tekrar görmek istemişti. İşte o zaman tam da burada söylemişim ona ayrılmak istediğimi. Anlam verememişti önce, öfkelenmişti. Bağırdı, çağırdı, tokat attı. Haklıydı. Kamptan erken ayrıldı ve daha sonra akademiye yarıda bıraktı. Ondan bir daha hiç haber alamadım ta ki..."

"Ta ki intihar ettiğin gün gelen pakete kadar."

"Evet! O gün; iç kapağında 'Bu kitabı senin için yazdım,' cümlesinin yazılı olduğu ciltli şiir kitabını, bir not ve bir mektubun da yer aldığı bir paketle bana yolladı. Gönderenin adresi yoktu ama onun gönderdiğine emindim. Notta yine kendisine ait olan bir dörtlük ve ayrıldığımız günün tarihi yazıyordu."

“Yine sessiz bir gece, sükutun eşiğinde...”

“Evet, o dörtlük.”

Feza Deniz, tıpkı Erkan için hastaneye yollanan paket gibi, diye geçirdi içinden. Bir kitap yollamıştı zaten. İkinci kitaba ne gerek vardı, diye düşündü. İşini tamamlayamadı, Erkan lmedi diye mi acaba?

“Peki ya mektupta ne yazıyordu?”

“Bunu öğrendiėinizde çok zleceksiniz ve bana olan sevginiz deėiřecek diye korkuyorum Amir'im.”

Erkan'ın gözlerinden birkaç damla yaş aktı. Feza Deniz, onun gönlünde açılan eski pencereleri artık kapatmak istemediğini ve ne pahasına olursa olsun kara kaplı hatıraların bu gece gün yüzüne çıkacağını anlamıştı.

“Amir'im, Gonca benim eski sevgilimdi!”

Feza Deniz, Gonca'nın cesedinin üzerinde bulunan notu hatırladı:

“Derler konuřacak bir řeyin varsa söyle, tutma içinde,
Dilim sktu tercih eder lakin deėmeyenler řehrinde...”

Ezgi Ateş TOPRAK

GÖNÜL PENCEREM

Açtım penceremi,
Oturdum kenarına.
Kahvem sıcak, düşlerim yorgun...
Ne olurdu gelsen, karşıma otursan!..
Konuşmana gerek yok,
Gözlerim anlatır onca yılın yorgunluğunu.
Kahvem fincanımda, düşlerim hayatımda,
Sense hayalimde yarım kaldın.
Suskunluğum avaz avaz bağırdı, sesimi duymadın.
Bu kaçınıcı gün gelirsin diye beklediğim, inan saymadım.
Her sabah doğan güneş gibiydi umutlarım,
Güneşin batışı misali yine yarına kaldı.
Bekledim... Bekliyorum... Bekleyeceğim...
Bugün olmasa da...
Elbet bir gün...

Fatma GÜVENDECİ

GÜN BİR PENCERE

Saba'dan esti ruhuma rüzgâr
Kuş sesleri ile uyandım penceremden ey!
Doğdu gün sabah oldu, gönlüm maşuka durdu
Ruhumun dehlizlerinde ki dertlere ışık vurdu
Rüzgâr! esme öyle deli divane,
Dinginliğime engel olma ey
Penceremden güneş tüm müşfikliği ile sarıyor beni
Kapatma pencereleri mi, karartma perdeleri mi?
Efkarıma feza düştü,
Ellerime ağıttan dualar düştü
Güneş avuçlarımda, ağıdımın peşine düştü
Gönlümün penceresine Er-Rauf'tan bir merhamet düştü
Merhameti yüce olanla arama girme hey!
Camın pervazından bahar girecek ansızın
Dualarım gerçeğe dönecek ey!
Ötleğen kuşları konacak pervazlarıma,
Kırlangıçlar yuva yapacak saçak altlarına
Beyaz güvercinler havalanacak göğsümden
Oradan ağaçların kovuklarına.
Kalbimin kovuğunu daraltıp beni dertlere savurma hey!
Yağmurlar yağacak pencereme,
Tam kırkikindi sayacağım
Kırk ikindi eda edeceğim, penceremden seccademe düşen güneşle
Güneşimi kapatma gözlerinle hey!
Kırk gün cenazemin yası tutulacak
Pencere kenarında bekleyecek çiçekler;
Ortancalar, nergisler, kaktüsler çiçek açacak yeniden
Düğünümü cenazeme çevirme ey!
Hilkati Rüveyda'dır bu gördüğüm
Bahçemi neden tarumar ediyorsun
Ey!

Zöhre BAYTEKİN

BAHÇE

“Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde,” diye başlar bazı masallar. Bu yazı da masal mı değil mi bilinmez lakin söz de içten nasıl geliyorsa öyle vuku bulur. Bu kez neden böyle olduğunu sözün sahibi de kestiremez. Kelimeler; masalın içinde mi, dışında mı, belirsiz. Zaman gibi, mekân gibi belirsiz. Herkese, her yere, her vakte ait olsun diye. Efendim; günlerden bir gün, kırmızı renkli, pötikare desenli kumaştan yapılmış sofra örtüsünü hasır sepetin içine atıp, savura savura yemyeşil çimenlerin arasından koca koca ağaçların olduğu bir ormana varmış ela gözlü, sarı saçlı kızımız. Güneş tam öğle vakti sıcağını yaysa da dev ağaçların kimi iri kimi incecik dalları koruyormuş Rose’u. Az gitmiş, uz gitmiş kahramanımız. Öyle ulu ağaçlar görmüş ki dallarına bir ev yapılısa yeriymiş. Öyle güzel, rengarenk, mis kokulu çiçekler; yemyeşil çimenler temaşa etmiş ki daha önce ne rayıhası duyulmuş ne isimleri bilinmiş. Güneş henüz doğuyormuş.

-1 Gün Önce-

Renk renk, birbirinden farklı şekillerdeki çiçeklerin sıra sıra dizildiği; buram buram limonlu kekin kokusunun içine yayıldığı evin penceresinden dışarı, bir çift hüznü göz uzaklara dalmış gitmiş. “Rose, neyin var güzel kızım?” “Bilemiyorum anneciğim. İçimde bir sıkıntı var. Aslına bakarsan, tam sıkıntı da denemez. Bazen umutlu, bazen umutsuz; bazen sevinçli bazen de üzgün ve karamsar hissediyorum. Biliyor musun anneciğim, senin ellerinle diktiğin bu çiçekler bana çok iyi geliyor. Onlara baktığımda, onları kokladığımda ruhumda kelebekler uçuştüğünü hissediyorum. Ama oturtamadığım bazı duygular var içimde. Ne olduğunu anlamlandıramıyorum. Ne yapacağımı da bilemiyorum. Zannediyorum beni hüznülendiren de bu.” “Benim; yüreği incecik, pamuklardan yumuşak, en az anneler kadar şefkatli, cennet kokulu yavrum; sanırım beni büyüten bahçeleri görme vaktin geldi.”

Maria; Rose’un elinden tutup ela gözlü yavrusunu, kendisine annesinden, annesine de büyükannesinden kalma, gümüş kakmalı, kayın ağacından yapılma, tutacında inci tanesi bulunan anahtarlı sandığının başına götürmüştü. Dışarıdan bakıldığında sihirli, içinde tüm dünyayı saklayacak derinliğe sahip, görkemli mi görkemli görünen bu şahane kutuyu açmış. Rose’u bir heyecan kapladı.

Sandığın içinde; babasının annesine askerlik döneminde yazdığı Galata Kulesi, Sultan Ahmet Camisi, Boğaziçi Köprüsü'nün yapılandırıldığı pulları olan mektuplar; düğününde giydiği gümüş telli gelinlik; beyaz, alçacık topuklu bir çift ayakkabı ve çeyizlik eşyalarının bir kısmı varmış. Maria; büyük bir özenle sandığın üst kısmında bulunan eşyaları kaldırmış. Yılların hatırasını taşıyan bu harika, büyük mahfazanın içinden; bölmeli, bu kez cevizden yapılma, saç örgülü kadın figürünün oymayla işlendiği, dışı ipek mendille sarılı bir kutu çıkarmış. İpek mendili açmasıyla birlikte; önce tüm odayı, sonra adeta tüm dünyayı; birbirine geçen, muhteşem kokular sarmış. Rose, olanları anlamaya çalışırken kalbi güm güm atmaya, sebebini bilmediği bir sevinçle kabarmaya başlamış. “Bu kokular da ne böyle?” demiş, büyük bir merakla. “Dur,” diye konuşmak üzere olan annesini susturup devam etmiş: “Papatya bu, hayır hayır gül ya da nergis, evet nergis. Ama bir dakika şebboy bu. Vanilya ve yasemen de var. Hanımeli, lavanta, manolya, gardenya ve akşam sefası, zambak da var. Anneciğim bunlar da ne böyle derken; duyduğu rayihaların büyüüne kapılıp kendinden geçmişçesine gözleri kapalı, ellerini bir kuğu gibi sağa sola gezdirerek dans etmeye başlamış. “Benim güzel yavrum, şimdi beni dikkatli dinle. Emanet olarak sakladığım bu kutunun içinde senin için çok özel bir şey var. Öyle ki seni sana anlatıyorlar. Nasıl mı? Biricik yavrum; hayat, içinde birçok hissin yaşandığı, her yaşattığında aslında bize ders vermeye çalışsan, o dersi alalım ki bir daha aynı yanlışla düşmeyelim isteyen, bir duygunun değerini zıttıyla öğretmekle görevli, baştan sona yürüyüp geçtiğimiz ve geriye dönemediğimiz bir bahçe gibidir. Her yerinde; acılar, sevinçler, hüznler, umutlar, pişmanlıklar ve daha nicesi saklıdır. O hissi, o an yaşamaman gerektiği için geriye dönemezsin. Aslında dönmenin tek bir yolu ve sırrı var. Onu da sen bulacaksın. Yarın sabah gün doğmak üzereyken, sana verdiğim bu kutuyla birlikte o çiçek bahçesine gideceksin. Sakın korkma. Kalbin ve niyetin seni koruyacak, yoluna çıkması muhtemel tehlikeleri bile sana munis bir yoldaş eyleyecektir.

Bahçeyi nasıl bulacağına gelince yine doğruluk ve şefkat timsali yüreğini pusula et can parçam. Bahçe; yerini, sana kokularını yayarak belli edecektir. Yaklaştığını, burada duyduğun kokulardan anlayacaksın. Yalnız, kokular arttıkça zihninde hatıralar canlanmaya başlayacak. Kalbin titreyecek meleğim. O tattığın hisleri, sanki geçmişte yaşadığın o ânı tekrar yaşıyormuşçasına duyacaksın. Sonra mı? Sonrası, bahçe senin yavrucuğum. Yine kalbini rehber edinip ne yapman gerektiğini bulacaksın. Göreceksin ki her çiçek bir duygu ve aslında her duygu bir çiçektir.

Sana bahçeler sunan.” Duyduklarını zihnine ve ruhuna nakış nakış işleyen Rose için, önce akşam olmak bilmemiş sonra da sabahı zor etmiş.

-1 Gün Sonra-

Güneş ışıkları doğmak üzereyken zaten uyku nedir bilmeyen gözleri fal taşı gibi açılmış. Kapıya vardığında annesi elinde bir sepetle kızını uğurlamak için hazırmış. “Unutma,” dedi Maria. “Güzel kalbin ve iyi niyetin pusulan, bir de her şeye duyduğun kayıtsız sevgi. Ne yapman gerektiğini bilemediğinde yüreğine sor, o sana doğruyu fısıldayacaktır.” “Seni çok seviyorum anneciğim,” diyen kızına sıkı sıkı sarılmış Maria. Ardından el sallarken “Allah’a ısmarladım” diye sepetle bir o yana bir bu yana adeta uçarak giden Rose, ormanın derinliklerine açılan patika yola çoktan sapmış. Annesinin dediği gibi kalbinin sesini dinleyerek uzunca bir süre yol almış. Sepetin içindeki oymalı kutudan, dün duyduğu o harika kokular yine bayram ettiriyormuş Rose’a. Koku bazen azalıyor bazen çoğalıyormuş. Rose da böylece; kokunun zayıfladığı yerlerde yönünü değiştiriyor, güçlendiği yerlerde de istikameti bozmuyormuş. Bir aralık, aklına hatıralar düşmeye başlamış. Sonra anılar hücum etmiş zihnine Rose’un. Hatıralar arttıkça rayihalar güçleniyormuş. Böyle böyle, sonunda kokuların büyüsünü buram buram duyduğu zirve noktaya gelmiş. Annesinin bahsettiği o bahçenin tam önündeymiş artık. Kendi boyu kadar beyaz çitleri, altından yapılmış kapısı olan bir bahçeymiş bu. Öyle bir kapıymış ki üzeri her çeşit çiçekten kabartma ve oymayla süslüymüş. İyi ama şimdi bu kapı nasıl açılacaktı? “Hey! Merhaba, adım Rose. Girebilir miyim?” diye seslenmiş fakat nafi! Kapı açılmamış.

Annesinin sözleri gelmiş aklına. Gözlerini kapatmış. Ellerini birleştirmiş. Dua etmeye başlamış. “Sevgili Kapı, açılmana ve bahçedeki çiçekleri görmeye çok ihtiyacım var. Sana iyilik ve güzellik getirdim. Açılır mısın?”

Öyle ki ellerini gözlerine perde yaparak ve gözlerini kısarak bakmak zorunda kalmış. Az bir zaman içinde ışık, tüm ormanı kaplayarak azalmış. Yüzünü kapattığı parmaklarının arasından bahçeye bir göz atan Rose, parmaklarını tek tek açarak bahçeye bakmış. “Bu da ne böyle, inanılmaaaaz!” diyerek çığlık atmış.

Sonra mı? Sonrası, bahçe senin yavrucuğum. Yine kalbini rehber edinip ne yapman gerektiğini bulacaksın. Göreceksin ki her çiçek bir duygu ve aslında her duygu bir çiçektir. Sana bahçeler sunan.” Duyduklarını zihnine ve ruhuna nakış nakış işleyen Rose için, önce akşam olmak bilmemiş sonra da sabahı zor etmiş.

-1 Gün Sonra-

Güneş ışıkları doğmak üzereyken zaten uyku nedir bilmeyen gözleri fal taşı gibi açılmış. Kapıya vardığında annesi elinde bir sepetle kızını uğurlamak için hazırmış. “Unutma,” dedi Maria. “Güzel kalbin ve iyi niyetin pusulan, bir de her şeye duyduğun kayıtsız sevgi. Ne yapman gerektiğini bilemediğinde yüreğine sor, o sana doğruyu fısıldayacaktır.” “Seni çok seviyorum anneciğim,” diyen kızına sıkı sıkı sarılmış Maria. Ardından el sallarken “Allah’a ısmarladım” diye sepetle bir o yana bir bu yana adeta uçarak giden Rose, ormanın derinliklerine açılan patika yola çoktan sapmış. Annesinin dediği gibi kalbinin sesini dinleyerek uzunca bir süre yol almış. Sepetin içindeki oymalı kutudan, dün duyduğu o harika kokular yine bayram ettiriyormuş Rose’a. Koku bazen azalıyor bazen çoğalıyormuş. Rose da böylece; kokunun zayıfladığı yerlerde yönünü değiştiriyor, güçlendiği yerlerde de istikameti bozmuyormuş. Bir aralık, aklına hatıralar düşmeye başlamış. Sonra anılar hücum etmiş zihnine Rose’un. Hatıralar arttıkça rayihalar güçleniyormuş. Böyle böyle, sonunda kokuların büyüsunü buram buram duyduğu zirve noktaya gelmiş. Annesinin bahsettiği o bahçenin tam önündeymiş artık. Kendi boyu kadar beyaz çitleri, altından yapılmış kapısı olan bir bahçeymiş bu. Öyle bir kapıymış ki üzeri her çeşit çiçekten kabartma ve oymayla süslüymüş. İyi ama şimdi bu kapı nasıl açılacaktı? “Hey! Merhaba, adım Rose. Girebilir miyim?” diye seslenmiş fakat nafile! Kapı açılmamış.

Annesinin sözleri gelmiş aklına. Gözlerini kapatmış. Ellerini birleştirmiş. Dua etmeye başlamış. “Sevgili Kapı, açılmana ve bahçedeki çiçekleri görmeye çok ihtiyacım var. Sana iyilik ve güzellik getirdim. Açılır mısın?”

Öyle ki ellerini gözlerine perde yaparak ve gözlerini kısarak bakmak zorunda kalmış. Az bir zaman içinde ışık, tüm ormanı kaplayarak azalmış. Yüzünü kapattığı parmaklarının arasından bahçeye bir göz atan Rose, parmaklarını tek tek açarak bahçeye bakmış. “Bu da ne böyle, inanılmaaaaz!” diyerek çığlık atmış. Gördüğü manzara karşısında adeta büyülenen Rose’u; uçsuz bucaksız, her renkten, efsunkâr kokulu çiçeklerin olduğu bir bahçe karşılamış. Öbek öbek; güller, laleler, şebboylar, nergisler, ortancalar, yasemenler, vanilyalar, gardenyalar ve nicesi...

Güneş tam tepedeymiş. Vuran ışınlarla bir sarıya bir kendi rengine boyanan binlerce çiçek... Rose'un gözleri manzarayla, burnu eşsiz kokularla, ruhu adeta her biri ayrı ayrı yenilenen hücreleriyle bayram ediyormuş. "Bu bahçe benim mi şimdi? Harikaaaaa!" dediği anda; kokuların hepsi kesilmiş, güneş çekilip gökyüzünü bulutlar kaplamış, çiçekler bir bir solmaya durmuş. "Ama nasıl olur, ne oldu şimdi, neden, hayııır!" diye kalbine hücum eden üzüntüye "Şimdi ne yapacağım?" düşüncesi dolmuş. Kırmızı renkli, pötikareli bezin altında olan, ipek mendille kaplı kutuya yönelmiş. Mendili açmış. O da ne? Kutudan da artık koku gelmiyormuş. Peki, ne yapmalıymış? Yüreğine dönmüş. Bir anda zihnini anılar, kalbini bu anılara bağlı hisler kaplamış. Kafasını kaldırıp çiçek öbeklerine baktığında her kümede bir tohumluk boşluk olduğunu görmüş. İyi ama şimdi bu tohumları nereden bulacak? Yine gözlerini kapatıp kalbini dinlemiş. "Kutuuuu!" diye haykırmış yüreği. Tabii ya! Nasıl akıl edememişti en başta. Hemen kutunun kapağını kaldırmış. İçinde bir sürü tohum varmış. "Demek bu tohumları, bu çiçek öbeklerine dikmem gerekiyor. Belki böylelikle her şeyi ilk başladığı güzelliğe döndürebilirim. Peki ama hangi tohum hangi çiçeğin, nasıl bileceğim?" "Aman Allah'ım, bu tohumların hepsi aynı!" 'Olsun Rose, sen bir yerden başla, yol sana kendini gösterecektir,' diye fısıldamış iç sesi. "Hiç vakit kaybetmeden başlamalıyım," demiş bu kez Rose, yüksek sesle. Sepetin içinde olan çiçek nakışlı heybeyi sırtına geçirip, kutuyu da yanına alıp ilk çiçek kümesinin boş kalan tek yerine; elindeki tohumu ekmiş. Toprağı kapatmış. O ân; gökyüzünden üç damla, sadece tohumun ekildiği yere düşmüş. Bir anda yeşermiş ve çiçek açmış.

Fakat hala kokmuyormuş hiçbiri. Bu kez, kalbi değil zihni devredeymiş. Birçok hatıra havsalasına akın etmiş. İçlerinden bir tanesi daha çok baş gösterdiğinde -ki bu, babasının onları bırakıp birkaç aylığına çalışmaya gittiği zaman hissettiği özlem duygusunun yükseldiği anıymış- ektiği tohumundan açan çiçek ve beraberindeki öbek bir anda kırmızı, sarı, mor, pembe, beyaz güllere dönüşmüş baş döndürücü kokusuyla. Rose'un gönlü, gözü açılmış. deta, yeniden hayat bulmuş. Artık ne olduğunu ve ne yapması gerektiğini anlamış. Her çiçek, bir duyguyu karşılıyor ve aslında annesinin de söylediği gibi her duygu bir çiçekmiş. Bu eşsiz bahçeyi eski güzelliğine anılarını canlandırarak ve elleriyle son tohumu ekerek hayatlandırabilir, hangi duygunun hangi çiçeği açtığını görüp muhteşem bahçeye yeniden sahip olabilmemiş.

Bir tohumda Yaratıcı'nın varlığı hissi, başkasında sevinç, öbüründe karamsarlık, berikinde şükür, dahasında umut ve nicelerini hatırlayıp tüm çiçekleri yeniden açtırmış. Bir tanesi hariç ki o da sonuncu çiçek kümesiymiş. Tohumunu dikmiş, gökten inen üç damla bu çiçeğe can suyu olup hayat vermiş ama bir türlü kokusunu vermesini sağlayan hatırayı bulamıyormuş. Ne düşünse ne anımsasa olmuyor; olmuyormuş. Sonunda, seneler önce yaşadığı pişmanlık duygusunu tattıran anısı gelmiş aklına ve bir anda, önce renk renk şebboy öbekleri sonra, tüm bahçedeki çiçekler buram buram rayihalarla âdeta raksa durmuş. Rose, şimdi annesinin ne demek istediğini anlamış. Hayat sadece güzel, iyi hissettiren duygulardan ibaret değil her türlü hissi içinde barındıran bir bahçeymiş. İşte bundandır ki demek ki pişmanlık duygusu da sevinç, mutluluk, umut, iyilik, şükür hisleri kadar kıymetliymiş ve şebboy çiçeğinde hayat buluyormuş. Evet; Sevgili Okuyucu, yanlış duymadın. Pişmanlık, umutsuzluk, acı, hüznün, gözyaşı ve dahi benzer hisler de tıpkı iyi duygular kadar değerli ve hayatımızı çiçekten bir bahçeye çevirmek için var. Bahçenin son kısmına dek bir türlü geriye dönemeyen Rose, tüm çiçeklerin tohumunu bitirdikten sonra dönebildiğini fark etmiş. Demek; tüm duyguları yaşamadan, yolun sonuna gelmeden dönülmüyormuş. Bu işin sırrı da buymuş. Oymalı kutuya; her çiçeğin özünden aldığı tohumları özenle yerleştirip heybesine koymadan önce ipek mendilden olan mahfazasına itinayla sarmış. "İlerde," demiş "Kızıma vereceğim." Tüm çiçeklerin içinden geçerek en güzelini heybesindeki başka bir ipek mendile sardığı buket hazırlamış annesine. Altın kapıyı kapatıp beyaz çitlerin arasından gözlediği, kokularını içine çektiği çiçekleriyle vedalaşmış. "Tekrar geleceğim," deyip arkasına döndüğünde, kendi bahçesinden topladığı onlarcasından oluşan bir buket çiçekle, olanca tebessümüyle annesi Maria, Rosu'yu bekliyormuş. "Bunlar senin için anneciğim, kendi bahçemden," sözüne "Bendekiler de senin için yavrucuğum, kendi bahçemden," diye karşılık vermiş Maria. "Ama anne senin güllerin, lalelerin ve diğer çiçeklerin benimkilere benzemiyor." "Herkesin tohumu aynı olsa da çiçeği tektir, kendine hastır meleğim. Benzese de tıpkısı değildir. Bu da Yaradan'ın bizlere armağanıdır." Anne kız birbirlerine kendi bahçelerinden sundukları eşsiz kokulu ve güzellikteki çiçekleri verip sevinçli ve mutmain bir şekilde evlerinin yolunu tuttuğunda Rose'un kızı için ayırdığı tohumların kokusu, buram buram duyulmaya başlamış bile. Maria ve Rose, mutlulukla huzur dolu evlerine ilerlerken arkada bıraktıkları bahçeleri ve hepsini aydınlatan sıcacık güneş yoldaşlarıymış.

Reyhan Karakabak Yılmaz

Nehirden denize özgür Filistin

